

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201855
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8520201855.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v sporovej veci žalobcov: 1./ I. Š., W.. XX.X.XXXX, F. Š.C. X, XXX XX L. Ľ., 2./ E. Š., W.. XX.X.XXXX, F. Š. X, XXX XX L. Ľ., zastúpených: JUDr. Stanislav Lampart, advokát, so sídlom Námestie sv. Mikuláša 29, 064 01 Stará Ľubovňa, proti žalovanému: K.. Y. T., W.. XX.X.XXXX, F. I. XX, F. XXX XX F., o zaplatenie 2.471,72 eur s prísl., o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 13.4.2022, č. k. 5C/58/2020 - 82, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že strany konania sú vlastníkami nehnuteľností, zastavaných pozemkov, záhrad a trvalých trávnatých porastov, ktoré sú v bezprostrednom susedstve. Nebolo sporné, že žalovaný dňa 5.12.2018 odstránil žalobcami vystavaný oporný múr a časť vydláždenej terasy. Žalobcovia tvrdia, že im žalovaný svojim konaním spôsobil škodu, a preto sa domáhajú voči nemu náhrady sumy 2.471,72 eur. Nepochybné bolo aj to, že žalovaný odstránil oporný múr a časť vydláždenej terasy. Žalovaný tento zásah odôvodňoval tým, že žalobcovia postavili oporný múr na jeho pozemku, tento oporný múr bol trvalo porušený, čo vyplynulo z odborného vyjadrenia K.. Č. a tvrdil, že konal prípustným spôsobom v rámci svojpomoci podľa § 6 OZ. V danom prípade vychádzajúc z časových súvislostí realizácie stavby oporného múra a zásahu žalovaného, ktorým došlo k odstráneniu tohto múra z jeho pozemku, prihliadajúc na spôsob odstránenia stavby, nie je možné podľa názoru súdu prvej inštancie konštatovať dôvodnosť obrany žalovaného, že konal v rámci svojpomoci, keďže takéto konanie žalovaného postrádalo bezprostrednosť hroziaceho zásahu, lebo zásah trval už dlhší čas a primeraný spôsob odvrátenia zásahu, keď konaním žalovaného došlo ku škode na majetku žalobcov. Žalobcovia v konaní tvrdili, že takýmto konaním žalovaného im vznikla škoda, nakoľko túto hodnotu má žalovaný zničený majetok. V tejto súvislosti predložil krycí list rozpočtu spoločnosti L., L..C..I., zo dňa 5.11.2020, ktorým bola ocenená hodnota materiálu a prác potrebných pre stavbu nového betónového plota na uvedenú sumu. Súd prvej inštancie zdôraznil, že z takto predloženého krycieho listu rozpočtu možno vyvodíť len to, akú predpokladanú sumu by museli žalobcovia zaplatiť spoločnosti L., L..C..I. v prípade, že by pre nich realizovala výstavbu betónového múra. Táto listina neobsahovala rozpis skutočne reálne vykonaných jednotlivých prác, rozsah či množstva použitého stavebného materiálu, jeho konkretizáciu s uvedením kvality a ceny, vynaložených na stavbu oporného múra, či časti vydláždenej terasy odstránených protiprávnym konaním žalovaného. Táto skutočnosť má

prítom význam na ustálenie rozsahu nároku žalobcov na náhradu škody, keďže výšku škody predstavujú len tie náklady, ktoré boli nevyhnutne a účelne vynaložené na obnovenie pôvodného majetkového stavu, teda do stavu pred protiprávnou udalosťou. Len oboznámením s konkrétnosťami reálne vykonaných prác, pri zohľadnení množstva, kvality a ceny použitého materiálu, môže súd v civilnom sporovom konaní objektívne vyhodnotiť, či cena - výška škody bola určená správne, či bola vykonaná účelne a smerovala len k odstráneniu následkov protiprávneho úkonu škodcu. Žalovaný teda účinne poprel skutkové tvrdenia žalobcov podľa § 151 CSP. Žalobcov v konaní zaťažovalo dôkazné bremeno, aby preukázali skutočnú výšku, resp. primeranosť nákladov vynaložených na výstavbu oporného múra a vydláždenej terasy, resp. ktoré museli žalobcovia po neoprávnenom zásahu žalovaného nevyhnutne a účelne vynaložiť na obnovenie pôvodného majetkového stavu. V tomto štádiu konania dôkazné bremeno o výške skutočnej škody zaťažovalo žalobcov, ktorí ho však neunesli. Súd prvej inštancie preto žalobu ako nedôvodnú zamietol a o trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 a nasl. CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia, ktorí navrhli rozsudok zmeniť tak, aby ich žalobe bolo vyhovené a uplatnili si nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie podľa ich názoru nesprávne vyhodnotil preukázanú výšku škody a výklad, ktorý použil považujú žalobcovia za nesprávny, formalistický a v rozpore s ústavným princípom, aby výklad nebol príliš formalistický na úkor strán konania. Uvádzajú, že ako dôkaz o výške škody predložili rozpočet stavebnej spoločnosti L., L.C..I. so sídlom v L. L.. V tomto je uvedená celková suma, za ktorú by bolo možné dosiahnuť predchádzajúci stav. V rozpočte sú vyčíslené jednotlivé položky, ktoré sú nevyhnutné na opravu - množstvo a cena násypov, betónu, výstuže, debnenie, výstuže základových múrov a rovnako náklady s kladením dlažby. Tieto ceny boli určené na základe všeobecne používaného a bežného programu Z. X, ktorý používajú stavebné firmy. Žalovaný iba všeobecne namietol a nepoprel účinne výšku škody bez toho, aby konkrétne spochybnil, ktorúkoľvek z uvedených položiek a nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by ich dôkaz spochybnil, a teda tvrdia, že nemali možnosť ani povinnosť všeobecné tvrdenia žalovaného namietat' a vyvrátiť. Súd nedostatočne odôvodnil, prečo v konaní jediný relevantný dôkaz o výške škody neuznal. Čiastka 2.471,72 eur predstavuje exaktne určenú výšku škody. Za situácie ako nastala, tak v prípade, že by poškodený nemal prostriedky na opravu zničenej veci, ktorá bola protiprávne zničená, tak takáto škoda by podľa súdu prvej inštancie asi nevznikla, keďže by ju nevedel preukázať. Po viac ako 10 rokoch, keď zničená plocha a oporný múr boli stavané počas výstavby chaty, žalobcovia objektívne nemôžu mať doklady koľko ich stálo vybudovanie oporného múru a terasy, čo však neznamená, že ich to nestálo nič a že s tým nemali žiadne náklady. Aj na základe toho považujú uplatnenú škodu za riadne preukázanú a prípadné problémy, resp. pochybnosti pri jej vyčíslení nemôžu ísť na ťarchu poškodených. Podľa judikatúry sa za skutočnú škodu považuje majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v menšení existujúceho majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp., aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky protiprávneho konania škodcu. Škoda je ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je vyjadriteľná v peniazoch, napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňazí. Je nesporné prítom, že k poškodeniu majetku žalovaným došlo a žalobcom škoda vznikla. Na základe týchto dôvodov žalobcovia navrhli podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcovi dôvodné nie je.

6. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v

odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/05).

8. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci, je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

9. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. Najvyšší súd SR sp. zn. 7Cdo/7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola v predmetnom prípade naplnená.

10. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

11. Ako je zrejmé z obsahu spisu, žalobcovia v 1. a 2. rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. U.Š. C., zapísané na LV č. XXXX, a to parcely C KN XXXX/X, C KN XXXX/X a C KN XXXX/X. Žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. U. C., zapísané na LV č. XXXX, a to pozemkov C KN XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X.

12. Nebolo tiež sporné, že žalobcovia v 1. a 2. rade pri výstavbe prístupovej cesty ku chate postavenej na parcele C KN XXXX/X a pri výstavbe betónového oplotenia zasiahli sčasti do vlastníctva žalobcu k parcelám C KN XXXX/X a C KN XXXX/X v rozsahu, v akom to vyplynulo z geometrického plánu č. XX/XXXX vyhotoveného Y. Š. dňa 3.11.2014. V konaní Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 6C/13/2013 sa žalovaný (v procesnom postavení žalobcu) domáhal voči terajším žalobcom odstránenia spomínaných neoprávnených stavebných zásahov a žalobcovia v uvedenom konaní vzájomným návrhom žiadali zriadiť vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo a autom cez pozemky žalovaného C KN XXXX/X a C KN XXXX/X, kat. úz. U. C.. Skôr ako došlo k právoplatnému ukončeniu spomínanej právnej veci, žalovaný dňa 5.12.2018 odstránil oporný múr a časť dlažby, ktoré žalobcovia vystavali na časti jeho pozemkov a keďže predmet sporu odpadol, súd konanie vo veci sp. zn. 6C/13/2013 rozsudkom zo dňa 10.5.2019 ukončil zamietnutím žaloby a vzájomného návrhu.

13. Oporný múr a spevnenú plochu, výstavbou ktorých žalobcovia zasiahli do U. T. Ž. V. Č. T. Z. V. XXXX/X E. Z. V. XXXX/X, V. Ú. U. C., realizovali žalobcovia svojpomocne v období rokov 2010 - 2011 a po ich odstránení žalovaným, aktuálne už výlučne na svojich pozemkoch žalobcovia opäť svojpomocne vybuodovali nové oplotenie a spevnenú prístupovú cestu.

14. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka je každý povinný počínať si tak, aby v dôsledku jeho konania nedochádzalo ku škodám na zdraví, majetku, prírode a životnom prostredí.

15. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

16. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

17. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

18. Náuka a prax pri určovaní povinnosti hradiť škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka, uvádzajú predpoklady vzniku tejto povinnosti a tradične sa vyžaduje, aby boli naplnené nasledovné predpoklady: protiprávny úkon, právny delikt, škoda, príčinná súvislosť medzi právnym deliktom a škodou, zavinenie iné než neobstarlivosť. Ust. § 415 OZ sa vykladá tak, že protiprávnosť podľa tohto zákonného ustanovenia prichádza do úvahy len tam, kde výslovne neexistuje právna norma dopadajúca na správanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje. Jedným z predpokladov vzniku povinnosti na náhradu škody je výskyt škody a dôkazné bremeno ohľadom vzniku škody a jej rozsahu znáša poškodený. Ustálená judikatúra skutočnou škodou rozumie majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, teda peniazmi. Ide v podstate o vyjadrenie rozdielu v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na veci (R 55/1971).

19. Podľa žalobcov predložené odborné vyjadrenie spoločnosti L., L.C..I.. so sídlom v L. L. preukazuje, že ich zničený majetok má hodnotu 2.471,72 eur. Vo vzťahu k výške uplatnenej škody žalobcovia uvádzali (č. I. 79), že predložený krycí list rozpočtu dokumentuje, koľko by táto stavba stála v tom čase od spoločnosti, ktorá sa zaoberá stavebnou činnosťou.

20. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobcovia v tomto konaní nepochybným spôsobom nepreukázali jeden zo základných atribútov úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody, a to pokiaľ ide o rozsah skutočnej škody, ktorú im mal žalovaný svojim konaním spôsobiť. Je totiž zrejme, že nimi predložený krycí list rozpočtu stavby nového oplotenia a vydláždenej terasy bol vystavený dňa 5.11.2020 a z jeho obsahu možno vyvodíť len to, akú predpokladanú sumu by žalobcovia museli vynaložiť v prípade, ak by pre nich táto spoločnosť realizovala výstavbu spomínaných objektov. Predložený rozpočet neobsahuje rozpis skutočne reálne vykonaných jednotlivých prác, rozsah, či množstvo použitého stavebného materiálu, jeho konkretizáciu s uvedením kvality a ceny, ktoré aj reálne boli vynaložené na stavbu oporného múra, či časti vydláždenej terasy, ktoré v priebehu roku 2018 žalovaný odstránil zo svojho pozemku. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne zdôraznil, že rozsah škody je daný len tými nákladmi, ktoré boli nevyhnutne a účelne vynaložené na obnovenie pôvodného majetkového stavu. Žalobcovia nové oplotenie a spevnenú plochu terasy realizovali už výlučne len na svojom pozemku. Súd prvej inštancie tak nemal k dispozícii relevantné dôkazy, na základe ktorých by bolo možné ustáliť reálnu výšku škody, ktorá mala žalobcom vzniknúť. To, že Civilný sporový poriadok chápe bremeno popretia tvrdení protistrany ako samostatnú procesnú povinnosť, vyplýva z ust. § 151, ktoré zakotvuje procesné následky za jej nesplnenie. Skutkové tvrdenia žalovaného sú prostriedkami procesnej obrany (§ 149 CSP). Popretie skutkových tvrdení protistrany musí byť výslovné. Výslovné popretie skutkových tvrdení protistrany môže mať podobu vyhlásenia, že konkrétne skutkové tvrdenie protistrany nie je pravdivé a súčasného predloženia iného skutkového tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, iba predloženia iného skutkového tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, či iba vyhlásenia, že konkrétne skutkové tvrdenie protistrany nie je pravdivé. Je zrejme, že žalovaný od začiatku sporu namietal a spochybňoval, okrem iného aj rozsah žiadanej škody zo strany žalobcov odvíjajúci sa od obsahu spomínaného krycieho listu rozpočtu. Namietal, že v tejto súvislosti ide o neodborné a neobjektívne posúdenie rozsahu škody, popieral v tomto zmysle skutkové tvrdenia žalobcov, preto súd prvej inštancie sa opodstatnene zaoberal rozsahom tvrdenej škody a jej výškou a v tejto súvislosti aj vyhodnotil predložený listinný dôkaz.

21. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil, z akých dôvodov podanú žalobu zamietol a odôvodnenie rozhodnutia zodpovedá kritériám určeným v § 220 ods. 2 CSP. Nemožno konštatovať, že by rozhodovacím procesom súdu prvej inštancie došlo k odňatiu možnosti žalobcov konať pred súdom

a k porušeniu ich práv na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nemožno považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

22. Za situácie, že správne rozhodnutiu o veci samej zodpovedá aj správny výrok o náhrade trov konania strán sporu, odvolací súd poukazujúc na uvedené dôvody napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 a nasl. CSP. Žalobcovia vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemajú právo na náhradu trov a žalovanému v tomto štádiu konania trov nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).